

שיחות נפלאות ומרוממות לפרשת השבוע
תוכן רצוף אהבת תורה ולקחי חינוך מוסר והזרכה

מפיו של הרב חיים טרנובסקי שליט"א
כפי שנרשמו בשיעורי 'ליל שישי לבני עליה'

חיים של תורה

פרשת כי תצא

"מלחמת היצר – עצות לקראת המשפט"

אדרבה לזו יקרא מלחמה, על דרך אומרם (אבות פ"ד) 'איזהו גבור הכובש את יצרו', שאין גבורה גדולה מזו, ולזה אמר למלחמה בפת"ח תחת הלמ"ד:

ואומרו 'על אויביך' בא להעיר, כי לא מלחמה זו

כגבור הלוחם ללכוד עיר וכשיקוץ במלחמה יפנה וילך לעצמו, אלא כאדם הלוחם עם אויבו שאם יתרשל יקום עליו והכהו, כמו כן - אם יתרשל האדם מללחום את האויב יקום עליו ויאבדהו מן העולם, ומבטיחו הכתוב שהגם שתקיף הוא היצר מכח האנושי, אף על פי כן יתנהו ה' בידו, ואומר 'ושבית שביו' דקדק לומר שביו ולא אותו, שאין בו ממש בעצמו

והעדרו הוא המקווה, אלא שביו פירוש מה ששבה הוא מבחינת הטוב ממך ומכיוצא בך בפיתויו ובנצחונו, שכמה נשמות מעם בני ישראל שבויות בידו'.

הזכרנו בפרשת שופטים בשם השפת אמת, שמה שנקראים ימי אלול 'עת רצון', פירושו - שאין זמן שיש יותר עת רצון או פחות, אלא 'עת רצון' מתחיל באדם, וכשאדם יש בו נקודה של רצון פנימי - זה מה שמייצר 'עת רצון'.

אנחנו השבוע קוראים פרשת כי תצא, וכבר מצויים בשיאו של חודש אלול, חודש הרחמים והסליחות. כל אדם שיראת שמים בלבו מתכוון לראש השנה, ליום הדין, ליום המשפט, חודש שכולו סגולה של רחמים, סגולה של קרבת אלוקים, ימים של "אני לדודי ודודי לי".

פרשת השבוע - כי תצא, פותחת ב - "כי תצא למלחמה על אויביך" - פרשת יפת תואר. וכידוע, בחודש אלול מרבים לדרוש כל מה שאפשר, על דרך המוסר, בכדי להתחזק ולהתרומם בעבודת ה'.

* * *

"כי תצא למלחמה על אויביך

ונתנו ה' אלוקיך בידך ושבית שביו" (כ"א, י') - כותב האור החיים הקדוש - 'הנה כל בנין העולם וקיומו תלוי במעשה עם בני ישראל, אם יטיבו דרכיהם העולם קיים וישמחו השמים ותגל הארץ, גם ה' אלוקינו ישמח ויגל בנו, ויושר דרכם של ישראל תלוי בנצחון יצר הרע. ובא הכתוב להעיר האדם, כי ביציאתו מעולם העליון לבא לעולם הזה יהיה מוכן למלחמה, כי לא יחשוב שאין צריך תגבורת לנצחון זה, אלא

מובטח, אבל צריך לצאת למלחמה !!! ואם אינו יוצא למלחמה, לא יעזרו כל ה'פטנטים'.

וכך שמעתי בשם האדמו"ר מטולנא שליט"א ששאל, מדוע כאן בפרשתנו מבטיחה התורה - "ונתנו ה' אלוקיך בידך"... ואילו בפרשת נשא, נאמר "וכי תבואו מלחמה... והריעותם בחצוצרות על הצר"...? וענה, שכאן מדובר על מי שיוצא למלחמה... ולאחד כזה מובטח - "ונתנו ה' אלוקיך בידך"... רק תצא להלחם...

והיצה"ר כידוע מערים, היצה"ר עובד על האדם ותוקף מכל מיני כיוונים בלתי צפויים, וכך סיפרנו כבר את הסיפור המשעשע, על אותם שתי עיירות שהיה ביניהם ריב... העמידו גבול עם מוכס, ויום אחד מגיע איזה 'הלך' עם אופניים ורוצה לעבור! שואל אותו המוכס - מה יש לך שם, ומה אתה סוחר?

ענה לו אותו 'הלך' - חול!

אמר לו המוכס - וכי חושב אתה שהנני טיפש? שפוך את החול על השולחן ונראה מה אתה מבריח שם... שפך אותו 'הלך' את החול על השולחן, הרבה אבק, כולם השתעלו וראו - שבשק יש אך ורק גרגירי חול, ושחררו את ה'הלך' לדרכו...

למחרת בבוקר, שוב אותו 'הלך' מופיע עם האופניים, ושוב שואל אותו המוכס - מה יש לך בשק? ושוב הוא עונה לו - חול! שוב המוכס אינו מאמין ודורש לראות במו עיניו את תוכן השק, ושוב נוכח לדעת שישנם בשק גרגירי חול בלבד!

עובר יום, עוברים יומיים, שלושה, ארבעה, וכל יום מגיע אותו הלך, ושוב מתקיים אותו דו שיח מחדש, עד שהבינו המוכסים שאין כבר מה לבדוק, ואותו 'הלך' מעביר אך ורק - חול! כך

הרב פינקוס זצ"ל מבאר, שהיצר הרע לוקח בשביה כל מיני חלקים מהאדם. לפעמים אדם צריך למלא חוב רוחני - תפילה, שיעור, קביעות חברותא וכדו', ולעתים האדם עייף ותשוש והוא מגדיר את עצמו כ'אנוס' ופוטר את עצמו... ופתאום... הוא מוצא את עצמו עסוק בעיסוק אחר, ולפתע - יש לו הרבה כח חשק ורצון! אז מה קרה קודם? - את כל הזריזות והעירנות וההתלהבות, היצר הרע לקח מהחלק הטוב ושבה אותו לחלק הלא טוב. ועל זה צריך לפעול "ושבית שביו" - דהיינו, לקחת מהיצר בחזרה את כל החלקים האלה שהוא גנב מאתנו (!)

הגמ' אומרת (ברכות ה'). - 'א"ר לוי בר חמא אמר ר"ש בן לקיש לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע שנא' (תהילים ד-ה) 'רגזו ואל תחטאו'. אם נצחו מוטב ואם לאו יעסוק בתורה, שנאמר אמרו בלבבכם, אם נצחו מוטב ואם לאו יקרא קריאת שמע שנאמר על משכבכם, אם נצחו מוטב ואם לאו יזכור לו יום המיתה שנאמר דדמו סלה'

הגאון רבי אשר וייס שליט"א רגיל לשאול - אני מכיר הרבה אנשים שמשתמשים ב'פטנטים' האלה וזה לא עוזר להם - קוראים קריאת שמע, עוסקים בתורה מידי יום ביומו, ומפעם לפעם הם גם שומעים את הרמקול בחוץ שמכריז על ההלויות - והם עדיין לא חזרו בתשובה שלימה!?

אלא, הסביר הגר"א וייס - בתחילת המימרא אומר רש"י - 'לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע' - 'שיעשה מלחמה עם יצר הרע'!

השאלה הנוקבת היא - האם יצאת למלחמה או שמא עדיין לא !!! כשאדם יצא למלחמה - ניצחונו

חלפה לה חצי שנה בה המוכסים לא בדקו אותנו, רק מידי פעם ערכו בדיקת פתע!... [ותמיד - יש שם רק חול].

לאחר תקופה, עשו שתי העיירות 'סולחה' ונגמר הריב, הסירו את עמדת המכס והכל שב על מקומו בשלום...

יום אחד, נפגשים בשוק שני אנשים, ואחד אומר לחבירו - אתה מוכר לי! גם אתה מוכר לי - עונה לו חבירו!... מפה לשם התברר - הראשון הוא המוכס שהיה בזמנו בגבול, והשני הוא אותו 'הלך' עם החול...

אומר המוכס 'הלך' - עתה אנו כבר חיים בשלום, אין גבול ואין מכס - הגד נא לי את האמת - מה עמד מאחורי שקי החול שהעברת כל יום? עלי אף אחד בחיים לא עבד - תגלה לי בבקשה מה היה הרעיון!?

עונה לו אותו 'הלך' - אל תכעס, זה לא משהו אישי, אבל... אני כל בוקר 'הברחתי זוג אופניים!...

אלו בדיוק הם שיטותיו של היצר. היצר הרע הוא אלוף, בא מפה, בא משם - הוא מפתיע ועובד עלינו כל הזמן!

עוד נספר, על אותו קמצן שבימי בחרותו נפסל ע"י כולם לשידוכים מחמת שהתכוון לגור בחנות שבבעלותו ובשום אופן לא הסכים לרכוש דירה... לעת זקנותו בא אותו קמצן לאחד השדכנים ואמר לו - אנא, מצא לי שידוך! ובלית לי ברירה אחרת - אצטרך להביא דירה!...

אמר לו השדכן - אין בעיה, אבל אל תשכח - אתה צריך להביא דירה!... הלך אותו קמצן לאחד הווילות היוקרתיות ודפק בדלת, פתח לו

בעה"ב, אמר לו הקמצן - עשה עמי חסד, אני עובר ברחוב זה הרבה פעמים, ולעיתים דחופות אני צריך לתלות את החליפה שלי על איזה מסמר לכמה דקות, או שמא איזה שקית מלפפונים וכדו', בקשתי היא - אם יאפשר לי בעה"ב לתלות בביתו מסמר קטן - כמובן בתשלום... - ואקבל מפתח, וכל פעם שאצטרך לתלות את החליפה וכדו' - אני יוכל להשתמש בפניה שלי הקטנה עם המסמר!...

הסכים בעה"ב לעסקה תמורת 500 רובל (!) נתן לקמצן את המפתח והראה לו חדר הכניסה שם יוכל לתלות את מסמרו... לא לפני ששלף מידעו המוזר חוזה מפורט מכיסו, עמוס אותיות קטנות, מילא בשורה המתאימה את הסכום: 500 רובל... והחתים לאלתר את בעה"ב על ההסכם. בעל הבית השתעשע למראה האיש המאורגן שהופיע משום מקום עם חוזה מוכן בכיסו, וחתם מיד...

וכך, במשך כמה שבועות תלה אותו קמצן בבית הגביר בעל הבית את החליפה או את שק הירקות...

עד... שיום אחד תלה הקמצן בבית הגביר - שקית סגורה שממנה נדף ריח לא נעים. חיכו יום יומיים, וכאשר רק הגיע ההלך... רץ לעברו בעה"ב וביקש לבטל מיד את ההסכם, כשהוא מושיט לעברו את הכסף במלואו בחזרה... בתגובה - שלף ההלך את החוזה והעיר את תשומת לבו של בעה"ב, כי סעיף קטן 39 בחוזה, מורה על קנס בסך 5000 רובל (!!!) למבטל את החוזה במשך 3 השנים הקרובות (!)...

בפעם הבאה כשהשאיר על המסמר שק זבל שהדיף ריח רע למרחקים... והביא למצב בו לא יכלו להסתובב בכל שטח הבית... חיכו לו

חמשה ושבעה ימים... ובלית ברירה, לאחר שהאיש לא בא לקחת את שק הזבל, ארזו בני הבית את חפציהם ונסעו לדירת הקייט שלהם בצפון הארץ... הקמצן שעקב אחר המתרחש, ראה את אשר נעשה ומיד כשעזבו בני הבית את הרחוב, נכנס לביתם, זרק את הזבל, אוורר את הבית, נטל את המפתחות בידו ו... הודיע לשדכן - שב"ה הוא מצא דירה מעולה ברחוב של הווילות...

היצר הרע מנסה כל הזמן לתפוס עמדה ולהשתלט. משום שלבוא לאדם ולומר לו - 'אל תתפלל', 'אל תלמד', 'אל תשמור שבת' - היצה"ר יודע שזה לא יעבוד, ולכן היצה"ר מחפש את 'המסמר הקטן'... ולאט לאט הוא תופס בעלות ומשתלט על כל האדם.

* * *

רבי שלום שבדרון היה אומר - כתוב במשלי (ט'), 'י"ד-ט"ו') - "עיר קטנה ואנשים בה מעט ובא אליה מלך גדול וסבב אתה ובנה עליה מצודים גדולים: ומצא בה איש מסכן חכם ומלט את העיר בחכמתו ואדם לא זכר את האיש המסכן ההוא" - שאל ר' שלום - א. אם היתה זו עיר קטנה, אז מדוע בא אליה מלך גדול? ב. אם בא אליה מלך גדול, איך בא איש מסכן והציל אותם? ג. אם אותו איש מסכן הציל אותם, היתכן שאף אחד לא זוכר את זה?

אלא, אמר ר' שלום - משל למה הדבר דומה - במוזיאון השעוה [שהיה פעם בארץ והיום כבר לא קיים] יש דמויות משעוה, יש תפאורה מתאימה וישנם קולות ברקע, מגיע ילד קטן ונותן לאבא שלו יד ומפחד - בביתן הראשון רואים מלך מפחיד ושומעים שהוא פוקד ציוויים והילד מפחד, והאבא אומר לבנו - מה אתה

מפחד, זה משעוה! לוקח האבא את המצית, ניגש למלך וממיס לו את האף!...

בביתן השני רואים מפקד עם חיילים על גיפ' ושומעים יריות, ושוב הבן מחזיק באבא שלו ובוכה מרוב פחד, ושוב ניגש האבא עם המצית אל האוזן של הקצין ומוריד אותה!... ובכל ביתן וביתן הילד תופס את אבא שלו ומפחד מחדש...

אמר ר' שלום - היצה"ר הוא כולו שעוה, אך הוא אלוף הדמיון, הוא בא לאדם ומדמה לו ומדמין לו, והאדם נכנס ללחץ, וברגע שהוא מתחמם קצת בעבודת ה' הוא רואה שהכל שעוה והוא ממיס את היצה"ר בקלי קלות, אבל לא עוזר שום דבר ולמחרת בבוקר הוא מפחד עוד פעם ולא זוכר - שזה סך 'בובת שעוה'.

ממילא, "עיר קטנה" - זה האדם, "ובא אליה מלך גדול" - מלך משעוה - זהו היצר הרע, "ובנה עליה מצודים" - הכל משעוה, "ומצא בה איש מסכן חכם" - שידע שהכל זה דמיון - כדברי האוה"ח - 'אין בו ממש', "ומלט את העיר בחכמתו" - על ידי שחמם את האדם לעבודת ה'. "ולא זכר איש את האיש המסכן ההוא" - משום שהמלחמה הזאת היא מלחמה שלא נפסקת לעולם והיא ממשיכה יום יום כל החיים, וכל פעם מחדש היצה"ר מדמין לאדם דמיונות, והאדם לא זוכר שהכל זה שטויות והבלים...

וחז"ל כבר אמרו (סוכה נ"ב: וקידושין ל'): 'אם פגע בך מנוול זה משכהו לביהמ"ד... אם אבן הוא נימוח'... והעיד הגאון רבי אשר וייס שליט"א, ששמע פעמים רבות ממו"ר הרבי מצאנז' זצ"ל שאחיו של הדברי חיים אמר על עצמו: 'אני יכול לומר לכם, לאחר שצמתי משבת לשבת ולאחר שעשיתי גלגולי שלג וכל מיני סיגופים... שהבחור הזה [כוונתו ליצר הרע] מבין

רק דבר אחד, רק - דף גמרא' !!! "אני חכמה שכנתי ערמה"...

* * *

בהמשך הפרשה אנו למדים - "כי תצא מחנה על אויביך ונשמרת מכל דבר רע" - הגמ' אומרת (כתובות מ"ו.) - 'ונשמרת מכל דבר רע מכאן אמר רבי פנחס בן יאיר, אל יהרהר אדם ביום ויבא לידי טומאה בלילה'.

הנפש החיים מביא בשם הזוה"ק (ש"א, פ"ד) - שכשברא הקב"ה את האדם, בראהו בדומה לכבוד העליון, הקב"ה נתן לאדם את כוחו וחוזקו, והלב שלו משול לבית קדש הקדשים, ולכן בשעה שהאדם הולך אחר מחשבות לבו, הוא כאילו מכניס את הדבר הטמא ביותר לבית קדש הקדשים ומגביר טומאה בכל העולמות, וההשפעה הזאת של יהודי שחושב מחשבות לא טהורות - פוגמת בעולם יותר מטיטוס ונבוכדנצר, כי טיטוס ונבוכדנצר החריבו ביהמ"ק של מטה, ולא היה בכוחם לפגום בביהמ"ק של מעלה, ואילו אדם יהודי שפוגם במחשבתו, פוגם בביהמ"ק של מעלה.

ציטט הרב פינקוס משפט חסידי שאמר אחד מגדולי האדמור"ים - שיש כאלו שחושבים שלצדיקים אין מחשבות רעות, והאמת היא שיש להם, ואפי' מחשבות מגונות! רק ההבדל הוא - שכאשר הם מתנסים בכזאת מחשבה, הם מוציאים אותה מראשם באש - שעל ידה הם מזככים את כל העולם כולו!

בהמשך אומר הרב פינקוס - שהדבר היסודי והראשון בנושא של התמודדות "מכל דבר רע" - מהרהורי עבירה, הוא פשוט לברוח, לא להיות שם, לא להכנס לסמטאות האלה!

ומסמיך רבי שמשון את דבריו על העבודה של יוסף הצדיק, שכתוב שיוסף הוא 'צדיק יסוד עולם', כי בעבודת ה' שלו ובהתגברות שלו, הוא הוריד לעולם קדושה שכולם יכולים לגדור את עצמם מעניני עבירה, והיסוד של יוסף הוא - "וינס ויצא החוצה" - לא להיות שם, לברוח!!!....

ומה כן לעשות - אומר הרמב"ם (הל' איסורי ביאה פכ"א, הי"ט) - 'אם יבוא לו הרהור יסיע לבו מדברי הבאי והשחתה לדברי תורה, שהיא איילת אהבים ויעלת חן'. - לחשוב בדברי תורה.

ובנוסף, אומר רבי שמשון - צריך האדם פשוט להתפלל! - האדם צריך להתפלל בכל כוחו ולהגיד להקב"ה - שהנסיונות הם למעלה מכוחותיו, ושיתן לו כח ממרום לעמוד בהם.

* * *

ומכאן אנחנו מגיעים לענינים האקטואליים של הזמן, לעניני דיומא:

בימים הללו כל יהודי מחפש עצות לקראת הדין, לקראת המשפט, אולי נציע ונזכיר ד' עצות מעשיות שיכולות לעזור לנו מאוד בעז"ה להתכונן כראוי ליום הדין:

א. העצה הראשונה היא - התפילה! - להתפלל מעומק הלב, לדבר עם הקב"ה, לשתף אותו בקשיים ולבקש עזרה ורחמים!

וידוע ממרן החזון אי"ש שתפלה היא כמו דיבור של בן לאביו, ומאבא ניתן לבקש אפילו דברים קטנים...

הרב פינקוס מביא (בכו"כ מקומות) משל נפלא על אותו רופא צעיר שהתקבל לעבודה, והוא פעם ראשונה נשאר אחראי לבד על מחלקה בלילה, והוא כולו מלא התלהבות ונחוש

להצליח... ניגש אליו מנהל המחלקה ואומר לו - תשמע, אתה פעם ראשונה לוקח אחריות על מחלקה שלימה, וכל שלושים החולים פה על הכתפיים שלך... דבר אחד קח בחשבון - אם חלילה, מסתבכים עניינים ואתה רואה שאתה לא משתלט, וזה יכול לקרות, יש לך כאן לחצן מצוקה שמזעיק כווננים במהירות... ויהי בחצי הלילה... ומתחילים צפצופים וקריאות - אח, אחות... פתאום אחד גוסס, ובחדר השני החולה נפל מהמטה, ואותו רופא צעיר רץ כמו מטורף מחדר לחדר והוא נותן לכל אחד הוראות וסיוע מעבר לכוחותיו, וכל הלילה הוא רץ והתאמץ ועבד ללא הפוגה, ועם כל המאמצים שהוא עשה, בעלות השחר אחד החולים נפח את נשמתו... ר"ל.

אח"כ ישבו לדיון כדי לחקור ולבדוק את נסיבות המקרה הטרגי... בא מנהל המחלקה ונותן לו נזיפה במלוא החומרה...

אתה כועס עלי? - מתפלא הרופא! אתה יודע איך עבדתי כל הלילה?...

אמר לו מנהל המחלקה - הכל טוב ויפה, אבל הזהרתי אותך ואמרתי לך - אם יש בעיה, יש לחצן חירום, תזעיק עזרה !!! למה לא הזעקת סיוע!?

אומר הרב פינקוס, הקב"ה אומר לאדם - אתה עובד קשה ומתאמץ, אבל יש לך כפתור מצוקה - יש אפשרות לדבר עם הקב"ה, לדבר עם מלך העולם, עם אבא שבשמים, לשתף אותו ולבקש עזרה!...

רבינו בחיי מביא (פרשת עקב) עה"פ - "ולעבדו בכל לבבכם" - שתפילה מועילה אפילו לשנות את הטבע! האמהות היו עקרות - וע"י התפילה

שינו את הטבע - 'הקב"ה מתאוה לתפילתן של צדיקים'.

ב. העצה השניה היא 'המעביר על מידותיו והדן לכף זכות' - הגמ' אומרת - 'המעביר על מידותיו מעבירין לו על כל פשעיו' - אדם שהצליח להעביר על מידותיו, שתק כשיכל לענות, הבליג כשיכל להעלב, נהג באצילות ובאנושיות במקום שהוא יכל לנהוג אחרת, הטבע שלו מושך אותו למשהו נמוך יותר, למשהו יותר עממי, והוא התעלה על עצמו ונהג באצילות, בצורה של בן תורה - מעביר על מידותיו, אומר לו הקב"ה - עפ"י חוקי הטבע היה מגיע שאני אנהג איתך כך או כך, אבל ברגע שאתה מתעלה על הטבע ושובר את המידות שלך, כביכול גם אני מתעלה על חוקי הטבע - 'מעבירין לו על כל פשעיו' - כדאי להיות 'מעביר על מידותיו'!

ובזוה"ק מובא - כל מי שדן חבירו לזכות - פותחין לו בשמים את 'היכל הזכות', וכביכול האדם בעצמו רושם שם את עצמו לזכות.

הבעש"ט היה אומר - 'ונפרעין מן האדם מדעתו ושלא מדעתו' - בשמים רוצים לשפוט את האדם, ולא יודעים איך לדון אותו, אז נותנים לאדם לפסוק לעצמו - ע"י שמזמנים לו את אותו מצב שקרה לו ורואים איך הוא נוהג עם החבר, אם הוא דן לזכות - דנים גם אותו לזכות, ואיך יערער אדם על מה שפסק לעצמו... - 'ונפרעין מן האדם מדעתו' - כי הוא פוסק לעצמו, 'ושלא מדעתו' - כי הוא לא מקשר באותו רגע שמה שהוא עושה עכשיו הוא בעצם פסיקת דין לעצמו...

ג. העצה השלישית היא - אמר הרב מקוברין - 'המקבל את הנהגת שמים באהבה', את כל המצבים שהקב"ה מזמן לו, את כל הנסיונות,

הוא גורם שבשמים יגידו - אם אתה מקבל דין שמים באהבה כמו שזה - מקבלים גם אותך כפי שאתה - מידה כנגד מידה!

ד. והעצה הרביעית היא - אמר רבי אליהו לופייאן בשם הסבא מקלם - להיות בגדר ש'רבים צריכים לו' - להיות עסוק ומיטיב בענייני רבים.

* * *

רבי אלימלך בידרמן מביא דבר נפלא - מגיע אלול, כל אחד אומר לעצמו - צריך לעשות בדק הבית, חשבון הנפש, הייתי רוצה עד ר"ה להיות מתמיד, בעל חסד, בעל תפילה, וכו', ואנחנו חוזרים לשאלה השורשית של אלול - מה אני אמור לעשות? וכי באמת אוכל להתהפך לגמרי בתקופה קצרה זו?! - אומר ר' אלימלך - משל למלך שהודיע לאחד האוהבים שלו שבעוד שלושים יום הוא בא לבקר אותו בביתו... אמר אותו אחד לאשתו - המלך מגיע! צריך לסייד את הבית, לנקות את המנורות, להחליף וילונות, לקנות שולחן וכסאות חדשים... אמרה לו אשתו - תרגע, תרגע - על השולחן הישן נשים מפה יפה, על הווילונות נשים כיסוי, את המנורות ננקה, לא צריך לקנות שולחן וכסאות - לא להגזים, רק טובה אחת תעשה לי - תשפץ ותתקן כסא אחד למלך!

אמר ר' אלימלך - לא נוכל לעשות מהפכה שלמה מקיפה בכל התחומים... אבל, כשמגיע חדש אלול - צריך לקחת נקודה אחת קטנה ולעבוד עליה חזק - לפחות 'להכין כסא למלך'! ולהראות שלקחנו את עצמנו לידיים... ושינינו דבר אחד קריטי לגבינו.

* * *

המדרש אומר (פ' קדשים) - 'רבי אבין אמר, משל למלך שהיה לו מרתף של יין, הושיב בו המלך שומרים, מהם נזירים מהם שיכורים, לעת ערב בא ליתן שכרם, נתן לשיכורים שני חלקים ולנזירים חלק אחד, אמרו לו, אדוננו המלך לא כולנו שמרנו כאחד, מפני מה אתה נותן לאלו שני חלקים ולנו חלק אחד? אמר להם המלך, אלו שיכורים ודרכם לשתות יין, לפיכך אני נותן לאלו שני חלקים ולכם חלק אחד'

בעקבות דברי המדרש, אמר ר' אלימלך בידרמן שליט"א - משל - לשלושה ידידים של המלך שהוזמנו אל המלך... כשהגיעו השלושה אל המלך אמר להם המלך - יש ברשותי שלושה חביות של יין משובח ביותר, ואני מבקש להפקיד את שלושת החביות אצל שלושתכם למשך שלושה חדשים, ואני מזהירכם באזהרה חמורה - אין לכם רשות לפתוח את החביות בשום פנים ואופן ודאי שלא לטעום מן היין!...

שניים מהם טמנו את החבית במרתף ונעלו את המרתף היטב היטב... ואילו השלישי מאוד אהב לשתות!... הוא הניח את החבית במרכז הסלון - 'לראותם בלבד'... ויהי בחצי הלילה והוא מרגיש שהוא חייב לטעום איזה 'משקה'... אמר אותו אחד לעצמו - אני רק אפתח את החבית, רק להריח... מאיפה המלך יידע שפתחתי?... פתח את החבית, אה... איזה ריח משובח... אני חייב לטעום! מאיפה המלך יידע שלקחתי כוסית קטנה... טעם טעימה, איזה טעם משובח... מעין עולם הבא... אמר אז לעצמו - מה זה כוסית קטנה, אקח כוס, המלך לא ישים לב שלקחתי כוס מתוך החבית הגדולה... למחרת עוד כוס, ולמחרת עוד כוס... פה ושם נלחם עם עצמו ועצר את עצמו בכל הכח שלא לטעום... יום הפסקה ואח"כ כמובן פיצה את עצמו... לאחר

שלשה חודשים נשארה חצי חבית!... והנה הגיע הזמן וצריך להחזיר למלך את החביות...

הגיעו השלושה אל המלך, השניים מגיעים עם בגדי שבת שמחים ומאושרים, והשלישי כולו רועד, מסתכל על הרצפה ורוצה לקבור את עצמו... אומרים שני החברים - אדוננו המלך, עשינו ככל אשר צויתנו, הנה החבית! אמר המלך - תנו לכל אחד מהם אלף זהובים! מגיע השלישי ומתחיל לרעוד ולבכות ואומר - אדוני המלך, חטאתי עויתי פשעתי, אני מצטער לומר למלך - נשארה לי חצי חבית! אבל דע לך, שרציתי לעשות ככל אשר צויתני, אבל היין היה כל כך משובח!.. ולא הצלחתי לעצור את עצמי... ואל תראה את החצי השני שנשאר כדבר ברור מאליו!... אמר המלך - תנו לו 3000 זהובים (!)...

אמרו ידידי המלך למלך - אדוננו המלך, הרי הוא שתי חצי חבית ומדוע יקבל שכר?! אמר המלך - הם לא התנסו במה שהוא התנסה! ואני יודע להעריך את קשייו ונסיונותיו המרים ואף את נצחונו הרב במשך ימי המלחמה...

עומד יהודי בר"ה ואומר לבורא עולם - אני נפלתי, אני טעמתי, אני יודע מה זה לטעות, ואני רוצה לספר לפניך כמה עצרתי את עצמי... - **'במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד'** - 3000 זהובים! למדנו כאן, שיש ביטוי שכר טוב והארת פנים מיוחדת למי שעבר תקופה של נפילות ונסיונות ובכל אופן נלחם וספר נצחונות בדרך...

אבל כמובן - אינו דומה ואינו שווה זה שנכשל ונלחם... למי ששמר עצמו מתחילה... 'אשרי מי שלא חטא!'

'ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה' - יה"ר שנזכה להכין את עצמנו כראוי, ללחום כראוי את מלחמת ה'לעולם ירגיז אדם יצ"ט על יצה"ר'... ונזכה להארת פנים, ונגיע מתוך שמחה מוכנים עם תשובה שלימה, לימי הדין הבעל"ט ובהם נזכה לכתיבה וחתימה טובה יחד עם כל בית ישראל.